

Gottbard Fried.

Stender

Starptautiska zinātniska konference

**Gothards Frīdrihs Stenders (1714–1796)
un apgaismība Baltijā
Eiropas kontekstā**

PROGRAMMA

Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste

2014. gada 4.–6. septembris

www.lu.lv/tiesraide

Starptautiska zinātniska konference
Gothards Frīdrihs Stenders (1714–1796)
un apgaismība Baltijā Eiropas kontekstā

Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
2014. gada 4.–6. septembris

PROGRAMMA

International Workshop
Gotthard Friedrich Stender (1714–1796)
and the Enlightenment in the Baltics in European Contexts

Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
4–6 September, 2014

PROGRAMME

Internationale wissenschaftliche Tagung
Gotthard Friedrich Stender (1714–1796)
und die Aufklärung im Baltikum im europäischen Kontext

Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
4.–6. September 2014

PROGRAMM

Programmu tulkoja angļu valodā **Laimdota Ločmele**

Programmu tulkoja vācu valodā **Mudīte Smiltēna**

Latviešu tekstu redaktore **Ruta Puriņa**

Maketu veidoja **Andra Liepiņa**

**Gothards Frīdrihs Stenders (1714–1796)
un apgaismība Baltijā Eiropas kontekstā**
Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
2014. gada 4.–6. septembris

PROGRAMMA

CETURTDIENA, 4. septembris

RĪGA

10.00–11.00 **KONFERENCES ATKLĀŠANA**

LU Mazajā aulā Raiņa bulv. 19

Māra Grudule, Latvijas Universitātes profesore, konferences rīkotāja

Jānis Stradiņš, Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta priekšsēdētājs

Mārcis Auziņš, LU rektors

Indriķis Muižnieks, LU prorektors

Ilze Rūmniece, LU HZF fakultātes dekāne

Ruta Floraka, Getingenes Universitātes profesore

Eiženija Aldermane, Rīgas domes Kultūras un sporta departamenta vadītāja

Andris Vilks, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

Dace Bula, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta direktore

Ieva Pranka, Baltijas–Vācijas Augstskolu biroja pārstāve

11.00–13.00 **PLENĀRSĒDE**

LU Mazajā aulā Raiņa bulv. 19

Sēdes vadītāja **Zigrīda Frīde**

Gvido Straube
(Rīga)

G. F. Stendera laiks – Baltija Eiropā un Eiropa
Baltijā

Ruta Floraka
(*Ruth Florack*)
(Getingene)

Gellerts moralische Lehren – ein deutsch-
lettischer Kulturimport / Gellerta morāliskās
pamācības – vācu-latviešu kultūrpārnesē

Henriks Duponts
(*Henrik Dupont*)
(Kopenhāgena)

G. F. Stenders globes in Copenhagen /
G. F. Stendera globusi Kopenhāgenā

Jānis Klētnieks
(Rīga)

G. F. Stendera darbi astronomijā 18. gadsimta
dabaszinātņu skatījumā

13.00–14.00

Pusdienas

14.00–16.00 **I SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)

LU Mazajā aulā Raiņa bulv. 19

Sēdes vadītājs **Heinrihs Bose**

Gerhards Lauers
(*Gerhard Lauer*)
(Getingene)

Gedichte und andere Wege der Emanzipation. Isachar Falkensohn Behr im Kontext der Aufklärung im Baltikum / Dzejoļi un citi emancipācijas ceļi. Īzahars Falkenzons Bērs Baltijas apgaismības kontekstā

Edgars Ceske
(Rīga)

Divi par zudušiem uzskatīti teksti no 18. gadsimta un G. F. Stendera komentāri tiem

Hanss Jirgens Līzebrinks
(*Hans-Jürgen Lüsebrink*)
(Zārbrikena)

Das Werk Gotthard Friedrich Stenders und der *Essai critique sur l'histoire de la Livonie* (Dorpat, 1817) von François-Gabriel Comte de Bray – Spezifika, Konvergenzen, interkulturelle Beziehungen / Gotharda Frīdriha Stendera darbi un grāfa Fransuā-Gabriela de Brē *Essai critique sur l'histoire de la Livonie* (Tērbata, 1817) – īpatnības, sakritības, starpkultūru sakari

Jorks Gotharts Mikss
(*York-Gothart Mix*)
(Mārburga)

J. G. Herders theologische Auseinandersetzung mit G. F. Stender / J. G. Herders par G. F. Stendera teoloģiskajiem uzskatiem

14.00–16.00 **II SEKCIJA**

LU vēstures muzejā Raiņa bulv. 19

Sēdes vadītājs **Pāvels Štolls**

Raivis Bičevskis
(Rīga)

„Sava laika gaišākais prāts”: J. G. Hāmanis

Pauls Daija
(Rīga)

Gothards Frīdrihs Stenders un tautas apgaismība Baltijā

Valentīna Špune
(Ķelne / Rīga)

Prāta regulatīvās un konstituējošās idejas G. F. Stendera darbos

Justīne Prusinovska
(*Justyna Prusinowska*)
(Poznaņa)

Trīs vīru gudrības. Stenders, Donelaitis, Krasickis

17.00–19.00

Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunā ēkā Mūkusalas ielā 3

Izstādes „Latvis. Dzīves, domu un darba liecības” atklāšana 5. stāvā.

Saviesīga muzikāla pēcpusdienu 11. stāvā

JELGAVA

10.00–11.00.

Ģ. Eliasa Jelgavas Mākslas un vēstures muzejā, Kurzemes un Zemgales hercogistes zālē
Muzeja apskate un kafijas pauze

11.00–11.15

Ģ. Eliasa Jelgavas Mākslas un vēstures muzejā, Reprezentācijas zālē

Jelgavas domes priekšsēdētāja **Andra Rāviņa** uzruna
Muzeja direktora vietnieces darbā ar sabiedrību **Marijas Kauperes** uzruna

11.15.–13.15. **III SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)

Ģ. Eliasa Jelgavas Mākslas un vēstures muzejā, Reprezentācijas zālē

Sēdes vadītāja **Ruta Floraka**

Elita Grosmane
(Rīga)

Stendera laikmets Kurzemes hercogistes mākslā

Mara R. Veide
(*Mara R. Wade*)
(Ilinoisa)

Emblematic Practices in the Baltic Lands in the Age of G. F. Stender / Emblemātika Baltijā
G. F. Stendera laikā

Ināra Klekere
(Rīga)

Literārā teksta un attēla mijiedarbība
G. F. Stendera darbu izdevumos: tradīcija un novatoriskums

Fēlikss Kēters
(*Felix Köther*)
(Marburga)

Pastoren als Kalendermacher und ein Druckprivileg „zum allgemeinen Besten“: Das kurländische Kalenderwesen des 18. Jahrhunderts im Kontext deutsch-lettischer Volksaufklärung und herzoglicher Bildungspolitik / Mācītāji kā kalendāru autori un iespēšanas privilēģijas „vispārīgam labumam”. 18. gadsimta Kurzemes kalendāri vācu-latviešu apgaismības un hercogu izglītības politikas kontekstā

11.15–13.15 **IV SEKCIJA**

Ģ. Eliasa Jelgavas Mākslas un vēstures muzejā, Ģ. Eliasa zālē

Sēdes vadītājs **Guntis Pakalns**

Inese Budņika
(Liepāja)

Mācītāja kultūrvēsturiskā loma apgaismības laikmeta Latvijā saskaņā ar G. F. Stendera dzīvi un darbību 18. gadsimta otrajā pusē

Aiga Šemeta
(Berlīne / Rīga)

Stenders un tautas apgaismības diskurss Kurzemes un Baltijas publicistikā 18. gadsimta otrajā pusē

Anita Helviga
(Liepāja)

Ziņģes, stāsti un pasakas – literatūras termini kopš Gotharda Frīdriha Stendera laikiem

Diāna Laiveniece
(Liepāja)

ABC ar bildēm: Gotharda Frīdriha Stendera
ieguldījums latviešu bērnu lasītmācīšanā
18. gadsimta beigās

13.15–14.15

Pusdienas

14.15–15.45 **V SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, Reprezentācijas zālē

Sēdes vadītājs **Tomass Taterka**

Gotfrīds Ecolds
(*Gottfried Etzold*)
(Volfenbitele)

Die gelebte Aufklärung in der Pädagogik des
Hofmeisters Johann Wilhelm Krause / Praktiskā
apgaismība mājskolotāja Johanna Vilhelma
Krauzes pedagoģijā

Kairita Kaura
(*Kairit Kaur*)
(Tartu)

Die Tagebücher von Anna Christine von
Helwig, einer Zeitgenossin von Gotthard
Friedrich Stender und Elisa von der Recke /
Gotharda Frīdriha Stendera un Elizas fon Rekes
laikabiedres Annas Kristīnes fon Helvīgas
dienasgrāmatas

Nino Popiašvili
(*Nino Popiashvili*)
(Tbilisi)

Aufklärung – europäische Horizonte. Die wenig
bekannten Vertreter der Aufklärung /
Apgaismības horizonti Eiropā. Mazāk pazīstamie
apgaismības pārstāvji

14.15–15.45 **VI SEKCIJA**

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, Ģ. Eliasa zālē

Sēdes vadītāja **Justīne Prusinovska**

Zigrīda Frīde
(Rīga)

G. F. Stendera „Lettische Grammatik“ (1783)
izdevums latviešu valodā

Ilga Jansone,
Renāte Siliņa-Piņķe
(Rīga)

Latviešu personvārdi G. F. Stendera vārdnīcā un
dzīvē

Ieva Kalniņa
(Rīga)

G. F. Stendera literāro darbu recepcija padomju
laika latviešu literatūras vēsturēs

15.45–15.55

Kafijas pauze

*Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā,
Kurzemes un Zemgales hercogistes zālē*

15.55–17.25 **VII SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, Reprezentācijas zālē

Sēdes vadītājs **Ulrihs Šēnborns**

Pāvels Štolls
(*Pavel Štoll*)
(Prāga)

G. F. Stendera un J. A. Komenska personības un
darba tipoloģiskais salīdzinājums

Žavinta Sidabraitė
(*Žavinta Sidabraitė*)
(Klaipėda)

Aivars Peldvė
(*Aivar Pöldvee*)
(Tallina)

Christian Gottlieb Mielcke – ein Zeitgenosse von
Gotthard Friedrich Stender / Kristiāns Gotlībs
Mīlke – Gotharda Frīdriha Stendera laikabiedrs
The making of Estonian mythology in the 17th
and 18th century / Igauņu mitoloģijas tapšana
17. un 18. gadsimtā

15.55–17.25 **VIII SEKCIJA**

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, Ģ. Eliasa zālē

Sēdes vadītāja **Beāta Paškevica**

Indra Čekstere
(Rīga)

Ar maizi saistītie vārdi un teicieni G. F. Stendera
vārdnīcā

Lauris Romislovs
(Rīga)

Dziedāmdzeja, Stenders un viņa ziņģu dzejiskie
un muzikālie avoti

Ineta Balode
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera ieguldījums latviešu
alfabetizācijā

17.30–18.30

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā, Reprēzentācijas zālē

G. F. Stendera ziņģu koncerts

SESTDIENA, 6. septembris

RĪGA–VIESĪTE–SUNĀKSTE–RĪGA

9.00–11.00 **IX SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)

LU Humanitāro zinātņu fakultātē Visvalža ielā 4a, 402. telpā

Sēdes vadītājs **Gvido Straube**

Heinrihs Bose
(*Heinrich Bosse*)
(Freiburga)

Von der unteutschen Poesie zu den lettischen
Liedern / No nevācu dzejas uz latviešu
dziesmām

Benedikts Kalnačs
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera darbu
mākslinieciskās izteiksmes ietekme 19. gs.
latviešu literatūrā

Valdis Pīrāgs
(Rīga)

G. F. Stendera ideju mijiedarbība ar tālaika
brīvmūrnīcības strāvojumiem (1754–1794)

Aksels Oberšelps
(*Axel Oberschelp*)
(Hanovera)

Die Lehrerausbildung im Halleschen
Waisenhaus und ihre Bedeutung im Kontext der
europäischen Aufklärung / Skolotāju izglītošana
Halles Bāreņu namā un tās nozīme Eiropas
apgaismības kontekstā

9.00–11.00 **X SEKCIJA***LU Humanitāro zinātņu fakultātē Visvalža ielā 4a, 305. telpā*Sēdes vadītāja **Ināra Klekere****Beāta Paškevica**
(Rīga)Herdera un Stendera „nesatikšanās”
konteksti**Aija Taimiņa**
(Rīga)„Cienīgs mācītājs! Izredzēts mīļojams draugs!”
Par Gotthardu Frīdrihu Stenderu un diviem
brāļiem Harderiem**Guntis Pakalns**
(Rīga)„Jaukas pasakas in stāsti” pasaku pētnieka
skatījumā**Ieva Pauloviča**
(Mālpils)Mājas muzicēšana kā apgaismības laikmeta
parādība: daži piemēri no Vidzemes muižām

11.00–11.15

Kafijas pauze 209. telpā

11.15–13.15 **XI SEKCIJA** (ar vienlaicīgu tulkojumu)*LU Humanitāro zinātņu fakultātē Visvalža ielā 4a, 402. telpā*Sēdes vadītājs **Benedikts Kalnačs****Ulrihs Šēnborns**
(Ulrich Schoenborn)
(Marburga)Die Waschmaschine und der liebe Gott.
Überlegungen zu G. F. Stenders theologischem
Denken / Veļas mazgājamā mašīna un
mīļais Dievs. Pārdomas par G. F. Stendera
teoloģiskajiem uzskatiem**Jānis Zilgalvis**
(Rīga)

G. F. Stenders un Sunākstes mācītājmuiža

Iveta Leitāne
(Iveta Leitāne)
(Erfurte)G. F. Stender, das Alte Testament und das
Judentum: ein Rekonstruktionsversuch /
G. F. Stenders, Vecā Derība un ebreji:
rekonstrukcijas mēģinājums**Tomass Taterka**
(Thomas Taterka)
(Rīga)Volksaufklärung als Sprachaufklärung.
Sprachideologien und Literaturprogramme bei
Gotthard Friedrich Stender und Friedrich Gustav
Arvelius und die symbolischen Ordnungen der
baltischen Volksaufklärung / Tautas apgaismība
kā valodas apgaismība. Gotharda Frīdriha
Stendera un Frīdriha Gustava Arvēliusa valodas
ideoloģija un literatūras programma un Baltijas
tautas apgaismības simboliskās sistēmas**VIESĪTE**16.30–17.00 Viesītes novada domes priekšsēdētāja vietnieka **Andra Baldunčika** uzruna
Konferences noslēgums Viesītes kultūras pilī Smilšu ielā 2

SUNĀKSTE

- 17.30–17.55 Stenderu dzimtas kapu apmeklējums
- 18.00–19.30 18. gadsimta Kurzemes mūzikas koncerts Sunākstes baznīcā.
Sēlpils prāvesta Aināra Sprinģa ievadvārdi.
Baroka orķestris *Collegium Musicum Rīga*,
baroka koris *Collegium Choro Musici Rīga*.
Solisti: Baiba Urka, Ilze Grēvele, Jānis Ķīrsis. Diriģents Māris Kupčs

Konferences videotranslācija: www.lu.lv/tiesraide

Konferences darba valodas: latviešu, vācu, angļu valoda.

Tiks nodrošināts tulkojums plenārsēdēm latviešu un angļu valodā.

Konferences organizētāji:

Latvijas Zinātņu akadēmija

Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts

Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Rīgas dome

Baltijas–Vācijas Augstskolu birojs

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs

Viesītes novada dome

Viesītes muzejs „Sēlija”

Konferences atbalstītāji:

Latvijas Universitāte

LU Humanitāro zinātņu fakultāte

Latvijas Nacionālā bibliotēka

Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs

Rīgas dome

Viesītes novada dome

Valsts kultūrkapitāla fonds

Dānijas Kultūras institūts

Baltijas–Vācijas Augstskolu birojs

Latvijas Kultūras ministrija

Barons M. von Grothuss

Mare Baltikum fonds (*Böckler–Mare–Balticum–Stiftung*)

Ivars Puksts, *AS Exigen Services Latvia* valdes priekšsēdētājs

International Workshop
Gotthard Friedrich Stender (1714–1796)
and the Enlightenment in the Baltics in European Contexts
Riga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
4–6 September, 2014

PROGRAMME

THURSDAY, September 4

RIGA

10.00–11.00 **CONFERENCE OPENING**

University of Latvia, Small Aula, Raiņa bulv. 19

Chair: **Gvido Straube**

Māra Grudule, professor, University of Latvia, member of the organizing committee of the workshop

Jānis Stradiņš, professor, President of the Senate of the Academy of Sciences

Mārcis Auziņš, professor, Rector, University of Latvia

Indriķis Muižnieks, professor, Vice-rector, University of Latvia

Ilze Rūmniece, professor, Dean of the Faculty of the Humanities, University of Latvia

Ruth Florack, professor, University of Göttingen

Eiženija Aldermane, Head of the Department of Sports and Culture, Riga City Council

Andris Vilks, Director, National Library of Latvia

Dace Bula, Director of the Institute of Literature, Folklore and Art, University of Latvia

Ieva Pranka, representative of the Baltic – German Highschool-Kontor

11.00–13.00 **PLENARY SESSION** (simultaneous translation)

University of Latvia, Small Aula, Raiņa bulv. 19

Chair: **Zigrīda Frīde**

Gvido Straube
(Riga)

G. F. Stendera laiks – Baltija Eiropā un Eiropa Baltijā / G. F. Stender's Time – the Baltics in Europe and Europe in the Baltics

Ruth Florack
(Göttingen)

Gellerts moralische Lehren – ein deutsch-lettischer Kulturimport / Gellert's Moral Guide – German-Latvian Cultural Transfer

Henrik Dupont
(Copenhagen)

G. F. Stender's Globes in Copenhagen

Jānis Klētnieks
(Rīga)

G. F. Stendera darbi astronomijā 18. gadsimta dabaszinātņu skatījumā / G. F. Stender's Works in Astronomy from the Perspective of the 18th Century Natural Sciences

13.00–14.00

Lunch

14.00–16.00 **SESSION I** (simultaneous translation)

University of Latvia, Small Aula, Raiņa bulv. 19

Chair: **Heinrich Bosse**

Gerhard Lauer
(Göttingen)

Gedichte und andere Wege der Emanzipation. Isachar Falkensohn Behr im Kontext der Aufklärung im Baltikum / Poems and Other Ways of Emancipation. Isachar Falkensohn Behr in the Context of Baltic Enlightenment

Edgars Ceske
(Rīga)

Divi par zudušiem uzskatīti 18. gadsimta teksti ar G. F. Stendera komentāriem / Two 18th Century Texts with G. F. Stender's Commentaries that were Considered to be Lost

Hans-Jürgen Lüsebrink
(Saarbrücken)

Das Werk Gotthard Friedrich Stenders und der *Essai critique sur l'histoire de la Livonie* (Dorpat, 1817) von François-Gabriel Comte de Bray – Spezifika, Konvergenzen, interkulturelle Beziehungen / Gotthard Friedrich Stender's Works and Count François-Gabriel de Bray *Essai critique sur l'histoire de la Livonie* (Dorpat, 1817) – Special Features, Coincidences, Cross-Cultural Relationship

York-Gothart Mix
(Marburg)

J. G. Herders theologische Auseinandersetzung mit G. F. Stender / Johann Gottfried Herder on Gotthard Friedrich Stender's Theological Views

14.00–16.00 **SESSION II**

Museum of the History of the University of Latvia

Chair: **Pavel Štoll**

Raivis Bičevskis
(Rīga)

„Sava laika gaišākais prāts”: J. G. Hāmanis / *The Brightest Mind of the Time*: Johann Georg Hamann

Pauls Daija
(Rīga)

Gothards Frīdrihs Stenders un tautas apgaismība Baltijā / Gotthard Friedrich Stender and People's Enlightenment in the Baltics

Valentīna Špune
(Köln / Rīga)

Prāta regulatīvās un konstituējošās idejas G. F. Stendera darbos / Regulatory and Constituent Ideas of Reason in G. F. Stender's Works

Justyna Prusinowska
(Poznań)

Trīs vīru gudrības. Stenders, Donelaitis, Krasickis / Wisdom of Three Men. Stender, Donelaitis, Krasicki

17.00–19.00 New Building of the National Library of Latvia, Mūkusalas iela 3
Opening of the exhibition. *Lett. Life, Thought, Work, Legacy*, the 5th floor.
A musical soiree, the 11th floor.

FRIDAY, September 5

JELGAVA

10.00–11.00

Ģ. Eliass History and Art Museum, the Hall of the Duchy of Courland and Semigallia

Visiting the museum and coffee break.

11.00–11.15

Addresses of **Andris Rāviņš**, Head of Jelgava City Council

Address of **Marija Kaupere**, Deputy director, Ģ. Eliass History and Art Museum

11.15–13.15 **SESSION III** (simultaneous translation)

Ģ. Eliass History and Art Museum, *Hall of Representation*

Chair: **Ruth Florack**

Elita Grosmane
(Riga)

Stendera laikmets Kurzemes hercogistes
mäkslā / Stender's Era in the Art of the Duchy of
Courland

Mara R. Wade
(Illinois)

Emblematic Practices in the Baltic Lands in the
Age of G. F. Stender

Ināra Klekere
(Riga)

Literārā teksta un attēla mijiedarbība
G. F. Stendera darbu izdevumos: tradīcija un
novatoriskums / Interaction of Literary Text and
Image in the Published Works of G. F. Stender:
Tradition and Innovation

Felix Köther
(Marburg)

Pastoren als Kalendermacher und ein
Druckprivileg „zum allgemeinen Besten“:
Das kurländische Kalenderwesen des
18. Jahrhunderts im Kontext deutsch-
lettischer Volksaufklärung und herzoglicher
Bildungspolitik / Pastors as Authors of Calendars
and Printing Privileges for „General Benefit“:
the 18th Century Calendars in Courland
from the Perspective of German-Latvian
Enlightenment and the Ducal Policy of Education

11.15–13.15 **SESSION IV***G. Eliass History and Art Museum, G. Eliass' Hall*Chair: **Guntis Pakalns****Inese Budņika**
(Liepāja)Mācītāja kultūrvēsturiskā loma Apgaismības laikmeta Latvijā saskaņā ar G. F. Stendera dzīvi un darbību 18. gadsimta otrajā pusē / The Cultural and Historical Role of Pastor at the End of the Enlightenment in Latvia according to G. F. Stender's Life and Work in the Second Half of the 18th Century**Aiga Šemeta**
(Berlin / Rīga)Stenders un tautas apgaismības diskurss Kurzemes un Baltijas publicistikā 18. gadsimta otrajā pusē / G. F. Stender and the Discourse of People's Enlightenment in the Journalism of Courland and the Baltics in the Second Half of the 18th Century**Anita Helviga**
(Liepāja)*Ziņģes, stāsti un pasakas* – literatūras termini kopš G. F. Stendera laikiem / *Songs, Stories and Fairy Tales* – Literary Terms Since the Times of G. F. Stender**Diāna Laiveniece**
(Liepāja)ABC ar bildēm: Gotharda Frīdriha Stendera ieguldījums latviešu bērnu lasītmācīšanā 18. gadsimta beigās / ABC with Pictures: Contribution of Gotthard Friedrich Stender to the Literacy of Latvian Children in the 18th Century

13.15–14.15

Lunch

14.15–15.45 **SESSION V** (simultaneous translation)*G. Eliass History and Art Museum, Hall of Representation*Chair: **Thomas Taterka****Gottfried Etzold**
(Wolfenbüttel)

Die gelebte Aufklärung in der Pädagogik des Hofmeisters Johann Wilhelm Krause / Practical Enlightenment in the Pedagogy of Home Teacher Johann Wilhelm Krause

Kairit Kaur
(Tartu)

Die Tagebücher von Anna Christine von Helwig, einer Zeitgenossin von Gotthard Friedrich Stender und Elisa von der Recke / Diary of Anna Christine von Helwig, a Contemporary of Gotthard Friedrich Stender and Elisa von der Recke

Nino Popiashvili
(Tbilisi)

Aufklärung – europäische Horizonte. Die wenig bekannten Vertreter der Aufklärung / Enlightenment – European Horizons. Less Known Representatives of the Enlightenment

14.15–15.45 **SESSION VI***Ģ. Eliass History and Art Museum, Ģ. Eliass' Hall*

Chair: Justyna Prusinowska

Zigrīda Frīde
(Rīga)G. F. Stendera „Lettische Grammatik” (1783) izdevums latviešu valodā / G. F. Stender's „Lettische Grammatik” (1783) Edition in Latvian
Latviešu personvārdi G. F. Stendera vārdnīcā un dzīvē / Latvian Personal Names in G. F. Stender's Dictionary and Life**Ilga Jansone,**
Renāte Siliņa-Piņķe
(Rīga)

G. F. Stendera literāro darbu recepcija padomju laika latviešu literatūras vēsturēs / Reception of G. F. Stender's Literary Works in Soviet Literary Histories

Ieva Kalniņa
(Rīga)

15.45–15.55

Coffee Break

*Hall of the Duchy of Courland and Semigallia*15.55–17.25 **SESSION VII** (simultaneous translation)*Ģ. Eliass History and Art Museum, Hall of Representation*

Chair: Ulrich Schoenborn

Pavel Štoll
(Praha)

G. F. Stendera un J. A. Komenska personības un darba tipoloģiskais salīdzinājums / Typological Comparison of the Personalities and Work of G. F. Stender and J. A. Komenský

Žavinta Sidabraitė
(Klaipėda)

Christian Gottlieb Mielcke – ein Zeitgenosse von Gotthard Friedrich Stender / Christian Gottlieb Mielcke – Gotthard Friedrich Stender's Contemporary

Aivar Pöldvee
(Tallinn)The Making of Estonian Mythology in the 17th and 18th Century15.55–17.25 **SESSION VIII***Ģ. Eliass History and Art Museum, Ģ. Eliass' Hall*

Chair: Beāta Paškevica

Indra Čekstere
(Rīga)

Ar maizi saistītie vārdi un teicieni G. F. Stendera vārdnīcā / Bread-related Words and Sayings in Gottfried Friedrich Stender's Lexicon

Lauris Romislovs
(Rīga)*Dziedāmdzeja*, Stenders un viņa ziņģu dzejiskie un muzikālie avoti / *The Singing Poetry*, Stender and Poetic and Musical Sources of *Ziņģes* or Singing Poetry**Ineta Balode**
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera ieguldījums latviešu alfabētizācijā / Contribution of Gotthard Friedrich Stender to Latvian Literacy

17.30–18.30

G. Eliass History and Art Museum, Hall of Representation

Concert of G. F. Stender`s „Ziņģes”

SATURDAY, September 6

RĪGA / VIESĪTE / SUNĀKSTE

9.00–11.00 **SESSION IX** (simultaneous translation)

University of Latvia, Faculty of the Humanities, Room 402

Chair: **Gvido Straube**

Heinrich Bosse
(Freiburg)

Von der unteutschen Poesie zu den lettischen Liedern / From Non-German Poems to Latvian Songs

Benedikts Kalnačs
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera darbu mākslinieciskās izteiksmes ietekme 19. gs. latviešu literatūrā / Influence of Artistic Expression of Gotthard Friedrich Stender's Works on the 19th Century Latvian Literature

Valdis Pīrāgs
(Rīga)

G. F. Stendera ideju mijiedarbība ar tālaika brīvmūrniecības strāvojumiem (1754–1794) / Interaction of G. F. Stender's Ideas with the Tendencies of Freemasonry (1754–1794)

Axel Oberschelp
(Hannover)

Die Lehrerausbildung im Halleschen Waisenhaus und ihre Bedeutung im Kontext der europäischen Aufklärung / Teacher Training in Halle Orphanage and its Importance in the Context of the European Enlightenment

9.00–11.00 **SESSION X**

University of Latvia, Faculty of the Humanities, Room 305

Chair: **Ināra Klekere**

Beāta Paškevica
(Rīga)

Herdera un Stendera „nesatikšanās” konteksti / The Contexts of Herder and Stender not Meeting Each Other

Aija Taimiņa
(Rīga)

„Cienīgs mācītājs! Izredzēts mīļojams draugs!” Par Gothardu Frīdrihu Stenderu un diviem brāļiem Harderiem / „Honoured pastor! Dearly beloved friend!” Gotthard Friedrich Stender and Two Harder Brothers

Guntis Pakalns
(Rīga)

„Jaukas pasakas in stāsti” pasaku pētnieka skatījumā / „Jaukas pasakas in stāsti” (*Lovely Fairy Tales and Stories*) from the Perspective of Fairy Tale Studies

Ieva Pauloviča
(Mālpils)

Mājas muzicēšana kā apgaismības laikmeta parādība: daži piemēri no Vidzemes muižām / Music Making at Home as a Phenomenon of the Age of Enlightenment: Some Examples from Livland Estates

11.00–11.15

Coffee Break.
University of Latvia, Faculty of the Humanities,
Room 409

11.15–13.15 **SESSION XI** (simultaneous translation)

University of Latvia, Faculty of the Humanities, Room 402

Chair: **Benedikts Kalnačs**

Ulrich Schoenborn
(Marburg)

Die Waschmaschine und der liebe Gott.
Überlegungen zu G. F. Stenders theologischem Denken / Washing Machine and Good God.
Reflections on G. F. Stender's Theological Beliefs

Jānis Zilgalvis
(Rīga)

G. F. Stenders un Sunākstes mācītājmuiža /
G. F. Stender and Sunākste Vicarage

Iveta Leitāne
(Erfurt)

G. F. Stender, das Alte Testament und das Judentum: ein Rekonstruktionsversuch /
G. F. Stender, Old Testament and Judaism:
Attempt of Reconstruction

Thomas Taterka
(Rīga)

Volksaufklärung als Sprachaufklärung.
Sprachideologien und Literaturprogramme bei
Gotthard Friedrich Stender und Friedrich Gustav
Arvelius und die symbolischen Ordnungen
der baltischen Volksaufklärung / People's
Enlightenment as Language Enlightenment.
Language Ideology and Literary Program of
Gotthard Friedrich Stender and Friedrich Gustav
Arvelius, and Symbolic Systems of Baltic National
Enlightenment

VIESĪTE

16.30

Address of the Viesīte District Council Vice-Chair **Andris Baldunčiks**
Final discussion and closing remarks.

Viesīte Culture Centre, Smilšu iela 2, Viesīte

SUNĀKSTE

- 17.30–17.55 Visit to the burial place of Stender`s family in the cemetery of Sunākste
- 18.00–19.30 Concert at the church of Sunākste
 Ainārs Sprinģis, Dean of Sēlpils, introductory words
 Performers: Baiba Urka, Ilze Grēvele, Jānis Ķirsis
 Baroque orchestra *Collegium Musicum Rīga*, Baroque chorus *Collegium Choro Musici Rīga*, Conductor Māris Kupčs

Videotransmission of the Workshop: www.lu.lv/tiesraide
 The working languages of the workshop: Latvian, English, German.
 Simultaneous translation in Latvian and English will be provided

Organizers:

Latvian Academy of Sciences
 Institute of Literature, Folklore and Art of the University of Latvia
 Faculty of Humanities of the University of Latvia
 National Library of Latvia
 Jelgava Ģ. Eliass History and Art Museum
 Viesīte District Council
 Viesīte Museum „Sēlija”
 Riga City Council
 The Baltic-German University Liaison Office

Financial supporters:

University of Latvia
 Faculty of Humanities of the University of Latvia
 National Library of Latvia
 Jelgava Ģ. Eliass History and Art Museum
 Riga City Council
 Viesīte District Council
 State Culture Capital Foundation of Latvia
 The Danish Cultural Institute
 The Baltic-German University Liaison Office
 Ministry of Culture Republic of Latvia
 Baron M. von Grotthuss
 Böckler–Mare–Balticum–Stiftung
 Ivars Puksts, chair of the board of the jsc *Exigen Services Latvia*

Internationale wissenschaftliche Tagung
Gotthard Friedrich Stender (1714–1796)
und die Aufklärung im Baltikum im europäischen Kontext
Rīga–Jelgava–Viesīte–Sunākste
4.–6. September 2014

PROGRAMM

DONNERSTAG, 4. September

RĪGA

10.00–11.00 ERÖFFNUNG DER KONFERENZ

Universität Lettlands, Kleiner Saal, Raiņa bulv. 19

Moderation: **Gvido Straube**

Begrüßung:

Māra Grudule, Professorin, Universität Lettlands

Jānis Stradiņš, Professor, Vorsitzender des Senats der Akademie der Wissenschaften Lettlands

Mārcis Auziņš, Professor, Rektor der Universität Lettlands

Indriķis Muižnieks, Professor, Prorektor der Universität Lettlands

Ilze Rūmniece, Professorin, Dekanin der Fakultät für Geisteswissenschaften an der Universität Lettlands

Ruth Florack, Professorin, Universität Göttingen

Eiženija Aldermane, Leiterin der Abteilung für Kultur des Stadtrates von Riga

Andris Vilks, Direktor der Lettischen Nationalbibliothek

Dace Bula, Direktorin des Instituts für Literatur, Folklore und Kunst an der Universität Lettlands

Ieva Pranka, Vertreterin des Baltisch-Deutschen Hochschulkontors

11.00–13.00 PLENARSITZUNG

Universität Lettlands, Kleiner Saal, Raiņa bulv. 19

Moderation: **Zigrīda Fride**

Gvido Straube
(Rīga)

G. F. Stendera laiks – Baltija Eiropā un Eiropa Baltijā / Die Zeit von G. F. Stender – das Baltikum in Europa und Europa im Baltikum

Ruth Florack
(Göttingen)

Gellerts moralische Lehren – ein deutsch-lettischer Kulturimport

Henrik Dupont
(Copenhagen)

G. F. Stenders globes in Copenhagen / Die Globen von G. F. Stender in Copenhagen

Jānis Klētnieks
(Rīga)

G. F. Stendera darbi astronomijā 18. gadsimta dabaszinātņu skatījumā / G. F. Stenders Werke zur Astronomie aus der Sicht der Naturwissenschaften im 18. Jahrhundert

13.00–14.00

Mittagessen

14.00–16.00 **SESSION I** (mit Simultanverdolmetschung)

Universitāt Lettlands, Kleiner Saal, Raiņa bulv. 19

Moderation: **Heinrich Bosse**

Gerhard Lauer
(Göttingen)

Gedichte und andere Wege der Emanzipation. Isachar Falkensohn Behr im Kontext der Aufklärung im Baltikum

Edgars Ceske
(Rīga)

Divi par zudušiem uzskatīti 18. gadsimta teksti ar G. F. Stendera komentāriem / Zwei als verloren betrachtete Texte aus dem 18. Jahrhundert mit G. F. Stenders Erläuterungen

Hans-Jürgen Lüsebrink
(Saarbrücken)

Das Werk Gotthard Friedrich Stenders und der *Essai critique sur l'histoire de la Livonie* (Dorpat, 1817) von François-Gabriel Comte de Bray – Spezifika, Konvergenzen, interkulturelle Beziehungen

York-Gothart Mix
(Marburg)

J. G. Herders theologische Auseinandersetzung mit G. F. Stender

14.00–16.00 **SESSION II**

Universitāt Lettlands, Museumsraum, Raiņa bulv. 19

Moderation: **Iveta Leitāne**

Raivis Bičevskis
(Rīga)

„Sava laika gaišākais prāts”: J. G. Hāmanis / „Der hellste Kopf seiner Zeit”: J. G. Hamann

Pauls Daija
(Rīga)

Gothards Frīdrihs Stenders un tautas apgaismība Baltijā / Gotthard Friedrich Stender und die Volksaufklärung im Baltikum

Valentīna Špune
(Köln/Rīga)

Prāta regulatīvās un konstituējošās idejas G. F. tendera darbos / Vernunft regulierende und konstituierende Ideen bei G. F. Stender

Justyna Prusinowska
(Poznań)

Trīs vīru gudrības. Stenders, Donelaitis, Krasickis / Weisheiten von drei Männern. Stender, Donelaitis, Krasicki

17.00–19.00

Nationalbibliothek Lettlands. Neues Gebäude, Mūkusalas iela 3

Eröffnung der Ausstellung *Lette. Zeugnisse des Lebens, der Gedanken und des Werks*, 5. Geschoss Geselliges Beisammensein mit einem musikalischen Programm, 11. Geschoss

FREITAG, 5. September

JELGAVA / Mitau

10.00–11.00

Ģ. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Saal des Herzogtums Kurland und Semigallen

Führung durch das Museum, Kaffee etc.

11.00–11.15

Ansprache des Vorsitzenden des Stadtrates von Jelgava **Andris Rāviņš** und der stellvertretenden Museumsdirektorin in Öffentlichkeitsarbeit**Marija Kaupere**, Ģ. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Repräsentationssaal11.15–13.15 **SESSION III** (mit Simultanverdolmetschung)*Ģ. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Repräsentationssaal*Moderation: **Ruth Florack****Elita Grosmane**
(Riga)

Stendera laikmets Kurzemes hercogistes mākslā / Stenders Zeitalter in der Kunst des Herzogtums Kurland

Mara R. Wade
(Illinois)

Emblematic Practices in the Baltic Lands in the Age of G. F. Stender / Emblematik im Baltikum im Zeitalter Stenders

Ināra Klekere
(Riga)

Literārā teksta un attēla mijiedarbība G. F. Stendera darbu izdevumos: tradīcija un novatoriskums / Wechselwirkung von Text und Bild in den Veröffentlichungen von Werken G. F. Stenders: Tradition und Novität

Felix Köther
(Marburg)

Pastoren als Kalendermacher und ein Druckprivileg „zum allgemeinen Besten“: Das kurländische Kalenderwesen des 18. Jahrhunderts im Kontext deutsch-lettischer Volksaufklärung und herzoglicher Bildungspolitik

11.15–13.15 **SESSION IV***Ģ. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Ģ. Eliass-Saal*Moderation: **Guntis Pakalns****Inese Budņika**
(Liepāja)

Mācītāja kultūrvēsturiskā loma Apgaismības laikmeta Latvijā, saskaņā ar G. F. Stendera dzīvi un darbību 18. gs. gadsimta otrajā pusē / Die kulturhistorische Rolle eines Pastors in der Zeit der Aufklärung in Lettland am Beispiel von G. F. Stenders Leben und Wirken in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts

- Aiga Šemeta**
(Berlin / Rīga)
Stenders un tautas apgaismības diskurss Kurzemes un Baltijas publicistikā 18. gadsimta otrajā pusē / Stender und der Diskurs der Aufklärung in der kurländischen und baltischen Publizistik in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts
- Anita Helviga**
(Liepāja)
Ziņģes, stāsti un pasakas – literatūras termini kopš G. F. Stendera laikiem / Drei neue literarische Termini im Lettischen seit der Zeit G. F. Stenders
- Diāna Laiveniece**
(Liepāja)
ABC ar bildēm: Gotharda Frīdriha Stendera ieguldījums latviešu bērnu lasitmācīšanā 18. gadsimta beigās / ABC mit Bildern: Beitrag von Gotthard Friedrich Stender zur Lesekundigkeit der lettischen Kinder am Ende des 18. Jahrhunderts

13.15–14.15

Mittagessen

14.15–15.45 **SESSION V** (mit Simultanverdolmetschung)**G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Repräsentationssaal**Moderation: **Thomas Taterka**

- Gottfried Etzold**
(Wolfenbüttel)
Die gelebte Aufklärung in der Pädagogik des Hofmeisters Johann Wilhelm Krause
- Kairit Kaur**
(Tartu)
Die Tagebücher von Anna Christine von Helwig, einer Zeitgenossin von Gotthard Friedrich Stender und Elisa von der Recke
- Nino Popiashvili**
(Tbilisi)
Aufklärung - europäische Horizonte. Die wenig bekannten Vertreter der Aufklärung

14.15–15.45 **SESSION VI****G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, G. Eliass Saal**Moderation: **Justyna Prusinowska**

- Zigrīda Frīde**
(Rīga)
G. F. Stendera „Lettische Grammatik“ (1783) izdevums latviešu valodā / Die lettische Ausgabe von G. F. Stenders „Lettische Grammatik“ (1783)
- Ilga Jansone, Renāte Siliņa-Piņķe**
(Rīga)
Latviešu personvārdi G. F. Stendera vārdnīcā un dzīvē / Lettische Personennamen im Wörterbuch von G. F. Stender und im Leben
- Ieva Kalniņa**
(Rīga)
G. F. Stendera literāro darbu recepcija padomju laika latviešu literatūras vēsturēs / Rezeption von G. F. Stenders literarischen Werken in der lettischen Literaturgeschichte der Sowjetzeit

15.45–15.55

Kaffeepause, **G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Saal des Herzogtums Kurland und Semigallen**

15.55–17.25 **SESSION VII** (mit Simultanverdolmetschung)

G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Repräsentationssaal

Moderation: **Ulrich Schoenborn**

Pavel Štoll
(Praha)

G. F. Stendera un J. A. Komenska personības un darba tipoloģiskais salīdzinājums / Typologischer Vergleich der Persönlichkeiten und des Werks von G. F. Stender und J. A. Comenius

Žavinta Sidabraitė
(Klaipėda)

Christian Gottlieb Mielcke – ein Zeitgenosse von Gotthard Friedrich Stender

Aivar Põldvee
(Tallinn)

The making of Estonian mythology in the 17th and 18th century / Die Schöpfung von Estnischen Mythologie im 17. und 18. Jahrhundert

15.55–17.25 **SESSION VIII**

G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, G. Eliass Saal

Moderation: **Beāta Paškevica**

Indra Čekstere
(Rīga)

Ar maizi saistītie vārdi un teicieni G. F. Stendera vārdnīcā / Mit Brot verbundene Wörter und Wendungen im Lexikon von G. F. Stender

Lauris Romislovs
(Rīga)

Dziedāmdzeja, Stenders un viņa ziņģu dzejiskie un muzikālie avoti / *Dziedāmdzeja*. Stender und die dichterischen und musikalischen Quellen seiner Lieder

Ineta Balode
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera ieguldījums latviešu alfabētizācijā / Beitrag von Gotthard Friedrich Stender zur Alphabetisierung der Letten

17.30–18.30

G. Eliass Kunst- und Stadtmuseum, Repräsentationssaal

Konzert mit Liedern aus den *Ziņģes* von G. F. Stender

SAMSTAG, 6. September

RIGA / VIESĪTE (Eckengrafen) / SUNĀKSTE (Sonnaxt)

9.00–11.00 **SESSION IX** (mit Simultanverdolmetschung)

Universitāt Lettlands, Geisteswissenschaftliche Fakultāt, Raum 402

Moderation: **Gvido Straube**

Heinrich Bosse
(Freiburg)

Von der unteutschen Poesie zu den lettischen Liedern

Benedikts Kalnačs
(Rīga)

Gotharda Frīdriha Stendera darbu mākslinieciskās izteiksmes ietekme 19. gs. latviešu literatūrā / Einfluss des künstlerischen Ausdrucks von Gotthard Friedrich Stenders Werken auf die lettische Literatur des 19. Jhs.

Valdis Pīrāgs
(Rīga)

G. F. Stendera ideju mijiedarbība ar tālaika brīvmūrniecības strāvojumiem (1754–1794) / Wechselwirkung der Ideen von G. F. Stender mit den Strömungen der Freimaurerei seiner Zeit (1754–1794)

Axel Oberschelp
(Hannover)

Die Lehrerausbildung im Halleschen Waisenhaus und ihre Bedeutung im Kontext der europäischen Aufklärung

9.00–11.00 **SESSION X**

Universitāt Lettlands, Geisteswissenschaftliche Fakultāt, Raum 305

Moderation: **Ināra Klekere**

Beāta Paškevica
(Rīga)

Herdera un Stendera „nesatikšanās” konteksti / Kontexte der ‘Nichtbegegnung’ von Herder und Stender

Aija Taimiņa
(Rīga)

„Cienīgs mācītājs! Izredzēts mīļojams draugs!” Par Gothardu Frīdrihu Stenderu un diviem brālījiem Harderiem / „Würdiger Pastor! Auserwählter lieber Freund!” Über Gotthard Friedrich Stender und zwei Brüder Harder

Guntis Pakalns
(Rīga)

„Jaukas pasakas in stāsti” pasaku pētnieka skatījumā / „Jaukas pasakas in stāsti” (*Schönen Märchen und Erzählungen*) aus der Sicht eines Märchenforschers

Ieva Pauloviča
(Mālpils)

Mājas muzicēšana kā apgaismības laikmeta parādība: daži piemēri no Vidzemes muižām / Hausmusik als ein Phänomen des Zeitalters der Aufklärung: einige Beispiele aus livländischen Gütern

11.00–11.15

Kaffeepause, *Raum 209*

11.15–13.15 **SESSION XI** (mit Simultanverdolmetschung)

Universitāt Lettlands, Geisteswissenschaftliche Fakultāt, Raum 402

Moderation: **Benedikts Kalnačs**

Ulrich Schoenborn
(Marburg)

Die Waschmaschine und der liebe Gott. Überlegungen zu G. F. Stenders theologischem Denken

Jānis Zilgalvis
(Rīga)

G. F. Stenders un Sunākstes mācītājmuiža / G. F. Stender und das Pastorat Sonnaxt

Iveta Leitāne
(Erfurt)

G. F. Stender, das Alte Testament und das Judentum: ein Rekonstruktionsversuch

Thomas Taterka
(Rīga)

Volksaufklärung als Sprachaufklärung. Sprachideologien und Literaturprogramme bei Gotthard Friedrich Stender und Friedrich Gustav Arvelius und die symbolischen Ordnungen der baltischen Volksaufklärung

VIESĪTE

16.30 Ansprache des Stellvertreters des Vorsitzenden des Rates von Viesīte
Andris Baldunčiks und Abschluss der Konferenz
Kulturhaus Viesīte, Smilšu iela 2

SUNĀKSTE

17.30–17.55 Besuch von G. F. Stenders Grab
 18.00–19.30 Konzert in der Kirche von Sunākste
 Ansprache von Ainārs Sprinģis, Propst von Sēlpils
 Solisten: Baiba Urka, Ilze Grēvele, Jānis Ķīrsis. Barockorchester *Collegium Musicum Rīga*, Barockchor *Collegium Choro Musici Rīga*
 Kapellmeister Māris Kupčs

Videoübertragung der Konferenz: www.lu.lv/tiesraide
 Arbeitssprachen der Tagung sind Lettisch, Deutsch und Englisch
 Simultanverdolmetschung wird auf Englisch und Lettisch sichergestellt

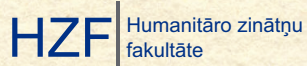
Die Veranstalter:

Akademie der Wissenschaften Lettlands
 Universität Lettlands, Institut für Literatur, Folklore und Kunst
 Universität Lettlands, Geisteswissenschaftliche Fakultät
 Lettische Nationalbibliothek
 Stadtrat von Riga
 Baltisch-Deutsches Hochschulkontor
 Ģ.Eliass Museum für Geschichte und Kunst in Jelgava
 Stadtrat vom Gebiet Viesīte
 Museum „Sēlija“ (Viesīte)

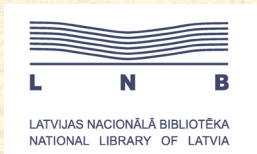
Mäzen der Konferenz:

Universität Lettlands
 Universität Lettlands, Geisteswissenschaftliche Fakultät
 Lettische Nationalbibliothek
 Ģ.Eliass´ Museum für Geschichte und Kunst von Jelgava
 Rat der Stadt Riga
 Stadtrat vom Gebiet Viesīte
 Staatlicher Kulturkapitalfonds Lettlands, Riga
 Baron M.von Grothhuss
 Dänisches Kulturinstitut
 Baltisch-Deutsches Hochschulkontor, Riga
 Kulturministerium Lettlands
 Böckler-Mare-Balticum-Stiftung
 Ivars Puksts, Vorsitzender des Vorstands AG *Exigen Services Latvia*

Konferences organizētāji un atbalstītāji:

Latvijas Zinātņu akadēmija

RĪGAS DOME

Viesītes novada dome

BÖCKLER-MARE-BALTICUM-STIFTUNG

Barons M. von Grothuss

